

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Att. Lone Larsen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendes alene pr. e-mail til sikkermail@sm.dk

Redegørelse vedrørende tilbuddet Odinsgård

Social-, Bolig- og Ældreministeriet anmodede den 27. oktober 2023 Borgmester Hans Stavnsager om en redegørelse for en række spørgsmål i ovennævnte sag.

Efter aftale er det mig, der som ansvarlig tilsynschef for Socialtilsyn Syd besvarer henvendelsen.

For fuldstændigheden og overblikkets skyld er anmodningens spørgsmål nedenfor besvaret med gengivelse af ministeriets spørgsmål med fremhævet skrift:

En kort beskrivelse af relevante faktuelle oplysninger om Odinsgård

Odinsgård er godkendt til 33 pladser fordelt på 6 afdelinger, hvoraf 5 er botilbudslignende tilbud, hvor borgerne bor i egne boliger og har lejekontrakt, og 1 er godkendt med en plads efter lov om social service § 108 i en pavillon.

De 32 botilbudslignende pladser er fordelt på husene B, C, D, E og F, hvor den primære målgruppe er udviklingshæmning.

Bortset fra en ændring af målgruppen på afdelingerne D og E samt udvidelse med en plads har tilbuddet eksisteret i denne form siden overdragelsen til Socialtilsyn Syd 1. januar 2014.

En uddybende beskrivelse af Socialtilsyn Syds tilsyn med Odinsgård i 2022 og 2023, tilsynsmæssige skridt og overvejelser i perioden og beskrivelse af tilsynets dialog med tilbuddet om de problematiske forhold nævnt på Tilbudsportalen, jf. ovenfor.

I denne beskrivelse er Socialtilsyn Syd bedt om at lægge særligt vægt på tilsynets overvejelser om sanktioner eller andet af betydning for tilbuddets godkendelse de problematiske forhold taget i betragtning samt oplysninger om, hvordan Socialtilsyn Syd sikrer sig, at tilbuddet tager hånd om de problematiske forhold.

I 2022 har Socialtilsyn Syd aflagt 3 anmeldte og 2 uanmeldte tilsynsbesøg på tilbuddet:

Der er aflagt anmeldte tilsynsbesøg på alle tilbuddets afdelinger henholdsvis den 7. marts og 27. april 2022, mens der er aflagt uanmeldt besøg den 10. juni 2022.

Videre er der den 30. august 2022 aflagt uanmeldt tilsynsbesøg på afdelingen Hus F, mens der på samme afdeling er aflagt anmeldt tilsynsbesøg den 14. oktober 2022.

Socialtilsyn Syd

Østerågade 40
5672 Broby
Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
06-11-2023

Kontakt
Peter Bjerregaard Andersen
(petba)

petba@fmk.dk

+4572531901

I 2023 har Socialtilsyn Syd aflagt 2 anmeldte og 2 uanmeldte tilsynsbesøg på tilbuddet:

Der er den 10. januar 2023 aflagt uanmeldt tilsynsbesøg på afdelingen Hus F, mens der på samme afdeling er aflagt anmeldt tilsynsbesøg den 13. april 2023.

Videre er der den 3. juni 2023 aflagt uanmeldt besøg på alle tilbuddets afdelinger, mens der den 11. september 2023 er aflagt anmeldt besøg på alle tilbuddets afdelinger.

Umiddelbart efter tilsynsbesøget den 11. september 2023 har Socialtilsyn Syd planlagt yderligere tilsynsaktiviteter til afvikling i 2023.

Socialtilsyn Syd arbejder systematisk med risikovurderinger af tilbuddene, jf. herved bemærkningerne til lov om socialtilsyn § 7.

Det betyder, at alle tilbud løbende indplaceres i risikokategorierne grøn, gul og rød.

I juli 2022 blev tilbuddet visiteret fra grøn til gul kategori på baggrund af bl.a. manglende kontinuitet i ledelsen og udfordringer omkring pårørendesamarbejde i Hus F, som havde betydning for medarbejderne og dermed borgerne.

Der blev herefter ført tilsyn med tilbuddet på grundlag af tilsynsplanen for denne risikokategori, som vedrører tilbud, hvor der er forhold, der indikerer eller har negativ betydning for tilbuddets kvalitet.

Dette undersøgelsesforløb ledte til, at risikovurderingen for tilbuddet i marts 2023 blev hævet til rød kategori, idet Hus F gennem længere tid havde været under pres.

Rød kategori vedrører tilbud, hvor Socialtilsyn Syd har vurderet, at der er betydelige forhold, der indikerer eller har væsentlig negativ betydning for tilbuddets faglige kvalitet, og der blev herefter iværksat tilsynsaktiviteter i forbindelse med tilsynsplanen for denne kategori.

Da bl.a. interviews med pårørende i vidt omfang afdækkede tilfredshed og tydelig opbakning til tilbuddet blev tilbuddet visiteret i grøn kategori i maj 2023.

Da tilbuddet den 22. august 2023 telefonisk oplyste Socialtilsyn Syd om, at der med skjulte lydoptagelser fra en pårørende var blevet dokumenteret forrået adfærd fra en nu fratrådt nattevagt på afdelingen Hus B, blev tilbuddet den 23. august 2023 på ny visiteret til risikokategorien rød.

Kort efter, den 11. september 2023, aflagde Socialtilsyn Syd tilsynsbesøg på tilbuddet uden på baggrund af de indhentede oplysninger at kunne konkludere, at der var en generel forrået adfærd og tilgang i tilbuddet.

Socialtilsyn Syd vurderede, at der var behov for yderligere undersøgelser i form af interviews med borgere, og disse blev umiddelbart efter den 11. september 2023 planlagt til afvikling senere i 2023.

Socialtilsyn Syd har afrapporteret dette til tilbuddet, hvilket i øvrigt er sket løbende i både mundtlig og skriftlig dialog, hvor det har været tydeligt, at tilbuddet kontinuerligt har arbejdet med og taget udfordringerne alvorligt, ligesom det har været tydeligt, at en betydelig andel af både pårørende og kommuner har været tilfredse med tilbuddets indsats.

Som det fremgår ovenfor om risikovurderinger ændres disse løbende, og henset til, at tilbuddet løbende arbejder med kvaliteten har der efter Socialtilsyn Syds vurdering ikke været grundlag for sanktioner.

Det bemærkes hertil, der for 5 af 6 afdelinger er tale om borgere, der bor i egen bolig med lejekontrakt, hvorfor løsninger i den type tilbud i sagens natur er tidskrævende.

Socialtilsyn Syd er fra anden side end tilbuddet blevet bekendt med en forundersøgelse fra advokatfirmaet Norrbom Vinding vedrørende Odinsgård af 23. august 2023.

Det fremgår bl.a. af undersøgelsen, at advokatfirmaet den 27. juni 2023 blev kontaktet af kommunen angående iværksættelse af et muligt undersøgelsesforløb på baggrund af en henvendelse fra TV2 vedrørende skjulte lydoptagelser, der angiveligt viste omsorgssvigt over for en konkret beboer.

Såfremt disse oplysninger kan lægges til grund har tilbuddet i hvert fald siden den 27. juni 2023 været bekendt med lydoptagelserne, som tilbuddet imidlertid først har oplyst Socialtilsyn Syd om den 22. august 2023.

Dette burde efter Socialtilsyn Syds umiddelbare vurdering være sket uden ugrundet ophold efter at tilbuddet blev bekendt med dette, jf. oplysningspligten i lov om socialtilsyn § 12, stk. 2, nr. 5.

På baggrund af disse oplysninger vil Socialtilsyn Syd udvide den allerede planlagte opfølgning i form af interviews med borgere mv. til også at omfatte tilbuddets redegørelse for forholdet til oplysningspligten, da tilbuddets videregivelse af oplysninger om bekymrende forhold er af væsentlig betydning for, at socialtilsynet hurtigt og med den rette intensitet kan ændre tilsynsaktiviteterne, så de modsvarer forholdene i tilbuddene.

En uddybende beskrivelse af, i hvilket omfang, Socialtilsyn Syd har samarbejdet med, været i kontakt med eller har modtaget oplysninger fra andre myndigheder, herunder særligt Styrelsen for Patientsikkerhed, Arbejdstilsynet eller visiterende kommuner.

Der er den 6. september 2022 indhentet telefoniske oplysninger fra en anbringende kommune, Haderslev Kommune, som var tilfredse med tilbuddets indsats.

Den 23. marts 2023 er der på ny indhentet oplysninger fra Haderslev Kommune, idet er blev afviklet telefonisk interview med to sagsbehandlere, som repræsenterer omtrent halvdelen af de indskrevne borgere i tilbuddet.

Socialtilsyn Syd har den 14. september 2023 videregivet oplysninger om det psykiske arbejdsmiljø i Hus B til Arbejdstilsynet, jf. lov om socialtilsyn § 10, stk. 3.

Der er ikke andre myndigheder, herunder andre tilsyn eller handlekommuner, der i 2022 og 2023 på egen foranledning har fremsendt oplysninger til Socialtilsyn Syd.

En beskrivelse af, om og hvordan Socialtilsyn Syd har inddraget oplysninger fra andre myndigheder, socialtilsyn eller kommuner i forbindelse med den konkrete sag

Socialtilsyn Syd har inddraget oplysninger fra handlekommunen for omtrent halvdelen af de indskrevne borgere, herunder i forhold til opfølgning og meget konkret dialog om de udfordringer, der har været på afdelingerne Hus B og F.

En vurdering af socialtilsynets egen indsats i sagen

Social-, Bolig – og Ældreministeriet har anmodet om denne redegørelse på baggrund af to TV udsendelser om bl.a. en borger indskrevet på Odinsgård.

Tilbuddet oplyste i august 2023 Socialtilsyn Syd om, at der havde været skjulte lydoptagelser, der dokumenterede forrået adfærd fra en nattevagt, der nu var fratrukket efter 4 måneders ansættelse.

Socialtilsyn Syd har ikke kunnet afdække en sådan generel tilgang i tilbuddet, men undersøger fortsat dette, jf. ovenfor om planlagte aktiviteter.

Set fra socialtilsynets perspektiv er de problematiske forhold i først Hus F og dernæst Hus B afledt af pres fra pårørende, hvor tilbuddets bestræbelser på at finde løsninger endnu ikke har medført de ønskede resultater i Hus B.

Presset har medført øget personalegennemstrømning og et vanskeligt psykisk arbejdsmiljø, hvilket har haft negativ betydning for bl.a. borgernes trivsel.

Tilbuddets ledelse har kontinuerligt indgået i en løbende og – dog med en vis forsinkelse, jf. ovenfor om oplysningspligten - åben dialog om disse udfordringer, som Socialtilsyn Syd har adresseret i såvel afrapporteringer som under tilsynsbesøg – og på Tilbudsportalen med en række formuleringer om, hvad der findes "problematiske".

En betydelig andel af både borgere, pårørende, medarbejdere og borgernes handlekommuner er løbende blevet interviewet og har været meget tilfredse med tilbuddets generelle indsats og indsatsen i forhold til at forsøge at finde løsninger på udfordringerne.

Socialtilsyn Syd vurderer på baggrund af ovenstående, at tilsynsindsatsen har været tilfredsstillende, og at den har været både omfattende, relevant og proportional.

Henset til, at en kommune er både driftskommune og handlekommune for omtrent halvdelen af borgerne, kunne indhentelse af oplysninger fra øvrige kommuner måske have belyst sagen yderligere, hvilket Socialtilsyn Syd medtager i forhold til fremtidig læring.

Samtidig er der dog ingen kommuner, der har henvendt sig med bekymringer til Socialtilsyn Syd, så udfaldet ville ikke nødvendigvis have været anderledes i den konkrete sag, men selve interessekonfliktens eksistens medfører naturligvis, at der skal være kontinuerligt fokus på kilder.

Socialtilsyn Syds generelle overvejelser på baggrund af den konkrete sag

Det er væsentligt for socialtilsynenes tilsynsopgave, at der tilgår oplysninger om forholdene i tilbuddene fra en række kilder, herunder tilbuddene selv.

På baggrund af den konkrete sag vil Socialtilsyn Syd derfor overveje, hvordan fokus på, at tilbuddene overholder den skærpede egen drift oplysningspligt, der trådte i kraft 1. februar 2022, kan styrkes, således at socialtilsynets tilsynsmæssige reaktioner på bekymrende forhold kan ske hurtigere.

Socialtilsyn Syd har også reflekteret over den helt uacceptable tilgang til en borger fra en nattevagt på Odinsgård, der vises i programmerne.

Som sagen umiddelbart foreligger oplyst for Socialtilsyn Syd, har optagelserne været kulminationen på et udfordret samarbejde omkring enkelte borgere i først en og dernæst en yderligere afdeling.

Det vanskelige pårørendesamarbejde har haft negativ betydning for øvrige indskrevne borgere på de to afdelinger, så det, der i programmerne fremstår som forrået tilgang, har samtidig i et driftsorienteret tilsynsperspektiv også fremstået som udfordringer som følge af massivt pres fra pårørende.

Det er utvivlsomt tilbuddet, der har ansvaret for den indsats, der leveres, herunder også i forhold til samarbejde med pårørende, men der vil på længere sigt være perspektiver i nuancerede drøftelser af dette samspil på særligt voksenhandicapområdet, hvor der opstår udfordringer mellem tilbud og pårørende, som utvivlsomt har samme ønske - at borgerne får en indsats af fornøden kvalitet.

Venlig hilsen

Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef